

NA MATTSEE po 15 letech

test
yacht

Sunbeam 24.2

K nevelkému jezeru ležícímu nedaleko Salzburgu jsem přijela na pozvání českého zástupce značky Sunbeam, firmy TPS Centrum, po dlouhých 15 letech. Byla jsem zvědavá, co se v rakouské loděnici Schöchl Yachtbau, která leží právě u Mattsee, změnilo.

Vítá mě stejně jako před lety Gerhard Schöchl, který loděnici vlastní společně se svým bratrem Manfredem a jeho synem Andreasem. Historie rodinné firmy začala již v roce 1838, kdy se pradědeček Johann usadil u Mattsee. Jeho syn Gottfried si v roce 1875 otevřel truhlářskou dílnu a jeho nábytek si získal světový věhlas. V Rakousku po druhé světové válce žilo mnoho Američanů, kteří neměli co dělat, a tak se věnovali jachtingu a dalším zábavám. Jedna jejich plachetnice se v roce 1953 na Mattsee potopila a otec Manfreda a Gerharda ji vylovil, opravil a začal na ní plachtit. Na závodech byl však poslední, protože byla po opravě sice stabilní, ale těžká. A tak si postavil jinou, s níž vyhrával. A jeho soupeři ji chtěli také. Výroba lodí se tím rozběhla. V roce 1958 vyzkoušeli

po vzoru letadel laminát – z něj postavili trup, zatímco paluba byla velmi lehká překližková. Navíc to skvěle vypadalo. Pak stavěli malé plachetnice – například Flying Dutchman nebo Firebally. A v roce 1963 se zrodil první 22stopý laminátový Sunbeam, který se od roku 1965 vyráběl sériově. V roce 1995 převzali firmu Manfred s Gerhardem a začali stavět také plachetnice pro mořskou plavbu. Vybudovali základnu na Jadranu v St. Giorgiu di Nogaro. Nyní po vstupu Chorvatska do EU uvažují o nové základně i tam. „Už to není jako dřív, kdy každý nejdřív začal s jachtingem na jezeře a když získal dostatek zkušeností, vyplul i na moře. Dnes mají lidé málo času a buď tráví čas na jezerech, nebo na moři, a této filozofii jsme přizpůsobili i naši výrobní řadu,“ vysvětluje Gerhard.

Lodě se laminují výhradně ručně a pouze z polyesteru.

Kormidelní list obsahuje nerezovou tyč se třemi podélnými prsty jako výztuhou. Když s kormidlem narazíte, spodní třetina upadne, ale se zbytkem se dá doplout do mariny.

Návštěva v loděnici

Navštívila jsem také loděnici – všude je čisto, pořádek, několik lodí je těsně před dokončením, jinak je hala poloprázdná. „Je konec července a v srpnu mají všichni zaměstnanci dovolenou, výroba se zcela zastaví, a tak musí být vše hotové,“ vysvětluje Gerhard. „Všechno si zde děláme sami, od klasické ruční laminace až po výrobu nerezových částí s vyrytým logem Sunbeam. Zaměstnáváme lidi 12 různých profesí a výsledkem jejich práce jsou velmi kvalitní výrobky. Používáme výhradně

polyester, který není tak agresivní a nebezpečný jako epoxid pro zaměstnance, je také levnější. Polyester je sice těžší, ale to u turistických lodí až tak nevádí. Stejně se přidává hodně balastu. Lodě jsou daleko stabilnější, lépe se chovají na vlnách. Polyester lépe izoluje ve spojení se sendvičovou palubou vyrobenou ze dvou vylaminovaných a následně slepených dílů. Hluk od motoru nebo dešťových kapek je proto v kajutě výrazně nižší. Dbáme také na bezpečnost. Například kormidelní list obsahuje nerezovou tyč se třemi po-

Nerezové kování se většinou vyrábí přímo v loděnici Sunbeam. Je to krásná ruční práce. Výhodou je hlavně možnost zhotovit zákazníkovi speciální nerezové části podle jeho přání.

Všechny otvory se nevyřezávají, ale laminují. Například okna jsou vylaminována ve třech úrovních, před osazením rámem se uřízne svrchní část.

délnými prsty jako výztuhou. Když s kormidlem narazíte, spodní třetina upadne, ale se zbytkem se dá doplout do mariny.“

Procházíme i truhlářskou dílnou. Dříve se interiéry vyráběly z mahagonu, nyní loděnice přešla na teak. „Je dražší, ale moderní, zákazníci si ho žádají,“ dozvídám se. Mahagon zůstal jen na některých doplňcích. Nábytek a všechny dřevěné prvky jsou nejdříve smontovány a až potom se lakují, aby byly opravdu všechny ořezy a hrany natřené, zalepené, aby nikde ne-

Montážní hala není obrovská, ale s dostatečnou kapacitou, lodě stojí na místě, u stropu se pohybuje jeřáb, který manipuluje s jednotlivými díly.

Procházíme i truhlářskou dílnou.

bylo holé dřevo. Garantují 100% odolnost proti vodě. Montážní hala není obrovská, ale s dostatečnou kapacitou, lodě stojí na místě, u stropu se pohybuje jeřáb, který manipuluje s jednotlivými díly. Na závěr nechybí testovací bazén. Nový model Sunbeam 40.1 se zde právě dotváří. Nahlížím do interiéru a se zájmem sleduji diskuzi o rozmístění vybavení v kuchyni. Debatují o tom tři muži – Manfred, designér a technik. Přidávám svůj praktický ženský pohled a jsem zvědavá na výsledek. Ten ale uvidím až na podzim, kdy bude nová „čtyřicítka“ dokončena. Jednou z možností bude „The open house show“ v loděnici Sunbeam, která se bude konat 28.–30. listopadu. Při této příležitosti budou prezentovány

všechny vyráběné modely lodí včetně nové „čtyřicítky“.

Poslední trendy

„Jachting jako takový už není pro naše zákazníky tak důležitý,“ míní Gerhard, „upřednostňují život na lodi a námořní životní styl. Proto naše lodě označujeme jako luxusní sportovní cruisery. Nejsou to lodě na zdolávání spousty námořních mil, ale na dlouhý čas pohodlně strávený na palubě. Oproti regatovým lodím mají širší příď a ne tak ploché dno, ale na rozdíl od charterových plachetnic jsou užší, protože nepotřebují tak prostorný interiér. Jsou určeny pro málopočetnou posádku, tudíž minimální poměr balastu je 35% a trup má mimořádně

pevnou strukturu. To sice není na první pohled vidět, ale stojí to peníze a proto jsou naše lodě dražší.“ Jsou známy spíše jako skutečné pohodlné turistické plachetnice, přídomek sportovní k nim nikdy nepatřil. Ale již představení Sunbeamu 28.1 v YACHTU 8-9/2014 naznačilo, že sportovní trend tato loď nezapře. A tak jsem se již těšila, jak se předvede nejmenší model značky Sunbeam 24.2.

V podpalubí

V malé marině na jezeře Mattsee je Sunbeam 24.2 ve verzi s pevným kýlem připraven k testování. Na přání je možný i vysunovací, to však ubírá prostor v kajutě. Na vodu vyplouvám s Gerhardem. Při vstupu na palubu mě zaujme

Nový model Sunbeam 40.1 se zde právě dotváří.

Na závěr nechybí testovací bazén.

Během našeho testu vál jen slabý vítr.

V továrně i při testu mě doprovázel Gerhard Schöchl, jeden z majitelů loděnice.

zákazníkem zvolená barevná kombinace – čalounění mahagonového interiéru je hráškově zelené, doplňky včetně genakru fialové. Postrádám kuchyni. „Design jezerních plachetnic jsme zásadně přepracovali. Dříve si lidé i na malých lodích vařili sami, kuchyň byla důležitá. Teď ji nepotřebují, stravují se převážně v restauracích, kterých je tu kolem dostatek,“ vysvětluje Gerhard. „Když ji bude zákazník chtít, může si ji objednat,“ dodává. Kajuta je jinak překvapivě prostorná s výškou 1,55 m, jsou zde čtyři lůžka, přední je dlouhé 2,2 m a v nejširším místě 1,9 m široké. A dvě zadní jsou dlouhá 2 m a široká 65 cm v nejširším místě. Když se odklopí polštáře, objeví se otáčecí stůl o rozměrech 70 x 60 cm. Pod předním

Sunbeam 24.2 se chová dobře i v silnějším větru. – Foto Schöchl Yachtbau

Ovládání genakru je velmi snadné.

lůžkem je velký úložný prostor, kam jde nainstalovat chemický záchod. Plavbu nám příjemní zabudovaný kávovar, bar se skleničkami a láhvemi dobrého pití, vyšupovací lednička plná osvěžujících nápojů. O světlo a odvětrání kajuty se starají otevírací lukna nad předním lůžkem před stěžněm a boční okénka po celé délce salonu.

V kokpitu

Do velkého úložného prostoru je přístup z kokpitu i zevnitř, může tam být vestavěný motor a další vybavení. Na testované lodi je pouze akumulátor a spousta místa na uskladnění potřebných věcí. Jako pomocný motor

zde slouží přívěsné elektrické Torqueedo, protože se na Mattsee stejně jako na většině dalších rakouských jezer nesmí volně používat spalovací motory. Kokpit má rovnou podlahu až k zádi, stejně jako lavice pokrytou teakem. Je tříúrovňový, lavice mají nízké opěrátka, ale dá se sedět až úplně nahoře, kde jsou „vyvažovací“ pásy na relingách. Lavice jsou dlouhé 195 cm a široké 40 cm. Lze k nim nasadit stůlek z kajuty. Otevřená zád' je opatřena nerezovým žebříkem pro vstup a výstup z vody, polohovatelným držákem motoru a přípojkou na 220 V. Skvělým doplňkem je držák nápojů, který se zasune do drážek místo dveří hlavní lukny.

Oplachtění

Takeláž se dvěma páry sálingů ovšem bez zadního stěhu dostala do vinku kosatku na rolfoku,

Šikovné je použití spinakrového pně zároveň jako čelenu pro genakr. Genakr je navíc na rolfoku.

Při vstupu na palubu mě zaujme barevná kombinace – čalounění interiéru je hráškově zelené, doplňky včetně genakru fialové.

celospírovou hlavní plachtu s širokou horní částí (roachem) s lazy jackem, spinakr i genakr, vše značky Doyle-Raudaschl. Ovládání výtahů je svedeno do kokpitu ke dvěma vinšným, osmi stoperům a čtyřem klemám na nástavbě. Jednoduchý kladkostroj otěže hlavní plachty je uchycen uprostřed kokpitu. Když se nepoužívá, je možné jej připnout na bok lodi, aby v kokpitu nic nepřekáželo. Šikovné je použití spinakrového pně zároveň jako čelenu pro genakr. To se hodí při závodech, když trasa vede na zadní vítr, pluje se se spinakrem a peň se ukládá do ok na ráhne jako třeba na Fireballu, na boční vítr lze vytáhnout jednoduše genakr a peň je upevněn na přídi, kde plní funkci čelenu. Genakr je navíc na rolfoku, jeho ovládání je tak velmi jednoduché, při halze jej lze pře-

Plavbu nám zpríjemní zabudovaný kávovar, bar se skleničkami a láhvemi dobrého pití, vyšupovací lednička plná osvěžujících nápojů.

Pluli jsme na lodi s pevným kýlem.

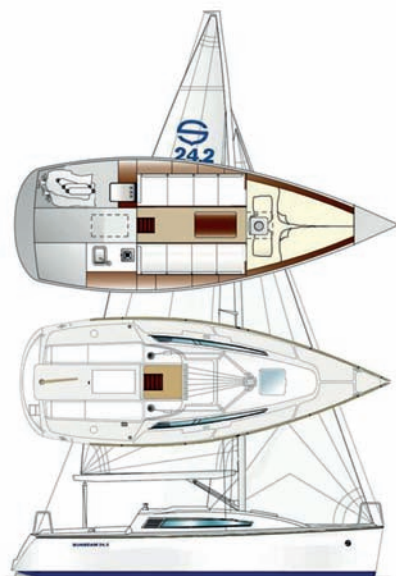
Skvělým doplňkem je držák nápojů, který se zasune do drážek místo dveří hlavní lukny.

táhnout venkem nebo vnitřkem podle toho, jak si připravíte otěže. Oboje jsme si na vodě vyzkoušeli. Se srolovaným genakrem není problém plout proti větru, takže při turistické plavbě se nemusí vůbec stahovat.

Za plavby

Sunbeam 24.2 se choval ve slabém větru velmi dobře a dostal svému přídomeku „sportovní“. Je překvapivě rychlý, s genakrem při větru o síle 3 uzle plul se dvěma osobami na palubě rychlostí až 4 uzly, na stoupačku kolem 2 uzlů. Jediné, co bych vytkla, je vedení otěží kosatky do pevné kladky. Použila bych buď jezdcu a kolejnici, nebo barber hollery, aby šla lépe trimovat. Kormidelní pína je dostatečně dlouhá, takže umožňuje pohodlné sezení na boku s dobrým výhledem na špiony. Celá loď je uzpůsobená tomu, aby se dala jednoduše ovládat a skýtala dostatek pohodlí pro celou posádku. Dá se na ní úspěšně i závodit, posádka může v případě potřeby naplno vyvažovat. Myslím, že je to ideální loď na Slapy pro ty, kteří na ní chtějí trávit dovolenou a zároveň chtějí uspět ve Slapském poháru.

Sunbeam 24.2 je rychlá plachetnice, zároveň velmi komfortní a praktická a svými

TECHNICKÉ ÚDAJE

Sunbeam 24.2	
Celková délka	7 m
Délka na vodorysce	6,35 m
Šířka	2,5 m
Ponor	1,4 m
Výtlak	1 420 kg
Balast	420 kg
Hlavní plachta standardní	17 m ²
Hlavní plachta maximální	20,5 m ²
Kosatka	12 m ²
Genakr	40 m ²
Spinakr	40 m ²
Motor	na přání 1,6 kW
Cena	od 37 662 EUR bez DPH

www.tpscentrum.cz

Pod předním lůžkem je velký úložný prostor, kam jde nainstalovat chemický záchod.

výkony na vodě zcela vyvrací u nás dlouho zažitou pověst, že plachetnice z hor značky Sunbeam jsou jen velmi drahé luxusní „chaty na vodě“. Vyšší cena odpovídá kvalitě, na první pohled je jasné, že se jedná o loď úplně jiné kategorie, než jsou časté polské plachetnice, které vidáme na našich vodách.

Text a foto Eva Skořepová